

ΨΥΧΙΚΟ ΤΡΑΥΜΑ, ΤΡΑΥΜΑΤΙΚΗ ΝΕΥΡΩΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΑΥΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΣΤΡΕΣ. ΨΥΧΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΡΑΞΗ.

***Παναγιώτης Κωστάρας:** Ψυχίατρος, Ψυχοδυναμικός Ψυχοθεραπευτής, Ψυχοτραυματολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης Αιγινήτειου Νοσοκομείου, Υποψήφιος Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών*

Περίληψη

Το ψυχικό τραύμα είναι μια θεμελιώδης έννοια στην ψυχανάλυση, στην οποία βασίστηκαν αμέτρητες θεωρίες για την έλευση των νευρώσεων. Ωστόσο, παρόλο που ο Freud αναφέρθηκε στην τραυματική νευρώση και ανέπτυξε, βάση αυτής, σημαντικές έννοιες, όπως η ενόρμηση του θανάτου και ο καταναγκασμός της επανάληψης, εν τούτοις -και πλην ελαχίστων εξαιρέσεων- η τραυματική νευρώση αγνοείται έκτοτε από την ψυχαναλυτική βιβλιογραφία. Την ίδια στιγμή η μετατραυματική διαταραχή στρες, ως η πιο σύγχρονη ονομασία της τραυματικής νευρώσης, θεωρείται από τους κλινικούς ως μια αναγνωρισμένη, πλην όμως επίσης παραμελημένη, κλινική οντότητα. Δημιουργούνται λοιπόν τα ερωτήματα: ποιος ο λόγος αυτής της παραμέλησης; Πώς γίνεται η ψυχανάλυση να ασχολείται εκτενέστατα με το ψυχικό τραύμα, αλλά όχι με την τραυματική νευρώση; Μήπως η τραυματική νευρώση δεν είναι, παρά μια νευρώση σαν όλες τις άλλες, μη χρήζουσα ιδιαίτερων ερμηνειών; Κι αν όχι, πώς θα μπορούσαν να αναλυθούν ψυχαναλυτικά οι εκδηλώσεις της;

Η παρούσα ομιλία θα επιχειρήσει μια συνοπτική ανάλυση της έννοιας του τραυματικού, ενώ θα προσεγγίσει την μετατραυματική νευρώση και την διαταραχή μετατραυματικού στρες από ψυχαναλυτικής οπτικής, με βάση παλαιές αλλά και πρόσφατες θεωρίες για το ψυχικό τραύμα. Θα παρουσιαστούν κλινικές περιπτώσεις από το Ειδικό Ιατρείο Μετατραυματικών Διαταραχών του Αιγινήτειου Νοσοκομείου, ώστε οι παραπάνω θεωρητικές προσεγγίσεις να γίνουν πιο κατανοητές στην κλινική πράξη.